

ikke udtales, fordi jeg saa i hvert Fald maatte have et personligt Kendskab til disse Skoler, jeg maatte have været omkring ved disse Skoler og set dem for at danne mig en personlig Mening om Spørgsmaalet. Dernæst vil jeg sige, at det vilde være rimeligt og rigtigt, om en Minister i saa Tilfælde vilde forhandle med sin skolekyndige Raadgiver, Undervisningsinspektøren, for at høre hans Mening om disse Skoler. Det er en Minister altid nødt til, fordi han ikke kan overkomme i alle Henseender at have en personlig Mening. Det kan jo ogsaa hændes, at en Minister ikke har saa stor pædagogisk Indsigt, som de raadgivende har i saa Henseende. Altsaa, jeg *kan* ikke afgøre Spørgsmaalet selv, men jeg *skal* heller ikke gøre det. Lovforslaget gaar slet ikke ud paa dette. Lovforslaget gaar ud paa, at naar en Gang den endelige Ordning foregaar, naar man en Gang er blevet enig om denne, og man skal til at overveje, hvilke Skoler der kan antages — man er jo ikke nødt til at antage dem —, altsaa hvilke Skoler Staten skal have, og hvilke Kommunen skal have, hvilke Skoler der f. Eks. skal lægges sammen, thi nogle Skoler kan der være Tale om at lægge sammen, i det hele overveje alle de Ting, der er at iagttage ved en saadan Ordning, sker der ifølge Lovforslaget et Tilbud til de enkelte Skoler: Hvis I vil have det saadan eller saadan, kan vi tilbyde jer det ifølge den Lov, der nu er givet, og saa vil der fra disse Skoler blive sagt, at de enten vil eller ikke vil. Saa bliver det de Skolers Sag, som ønsker Statstilskud, at søge at faa det til fortsat Privatdrift.

Naar en saadan Ansøgning kommer frem, mener det ærede Medlem (Nørgaard), at det er Ministeren, der skal afgøre Sagen. Det ærede Medlem tillægger Ministeren en stor Magt. Det siges jo, at dette Ministerium har saa stor en Magt, at det hverken bryder sig om det ene eller det andet. Men jeg skulde dog tro, at det vilde være umuligt for en Minister at træffe Bestemmelsen her. Ministeren kan højst komme med et Forslag i Rigsdagen om noget saadant, og saa kan Rigsdagen sige Ja eller Nej. Skulde Ministeren ikke komme med et saadant Forslag, staar det enhver Rigsdagsmand frit for selv at fremsætte Forslag om Tilskud til en saadan Skole. Hvis det ærede Medlem nu ikke skulde være saa ulykkelig at falde igennem ved det kommende Valg — naa, ulykkelig? det er maaske kun en Ulykke for det ærede Medlem selv —,

vil det staa det ærede Medlem fuldstændig frit, naar han kommer ind i Rigsdagen igen, og den endelige Ordning skal træffes, at stille Forslag om saa høj en Bevilling, som han anser for passende til den eller den Skole, der ønsker at staa privat, og saa vil det vise sig, om der er Stemning i Rigsdagen for, at dette skal ske. Saadan vil det gaa. Naa, det tiltalte mig imidlertid, at det ærede Medlem sagde ret kraftig til sidst i sin Tale, at han dog maatte ønske, at der kom en Ordning inden 1. April. Det mener ogsaa jeg, vi maa ønske. Det er nemlig nødvendigt, dersom vi ikke skal staa overfor den Situation, at det kan siges, at saavel Regering som Rigsdag har handlet fuldstændig uforsvarligt med Hensyn til vor højere Skoleundervisning.

Det ærede Medlem fra Vinderup (Moltesen) omtalte i sit Foredrag, at det Tilskud, der af Staten mulig kunde ydes til saadanne private Skoler, maatte ydes efter en sikker og fast Beregning, og han fremhævede, hvorledes vi havde saadanne Bestemmelser f. Eks. om Tilskud til Høj- og Landbrugsskoler, og hvorefter man maaske kunde tænke sig ogsaa at faa Bestemmelser for Tilskuddene til de private Skoler. Maa jeg dertil sige, at vi har jo private Gymnasieskoler, og vi har paa Finansloven ydet Tilskud til dem, og disse Tilskud er ydede efter faste Regler, som er aftalte med Finansudvalget. Vi har paa Finansloven en Bevilling paa 64,000 Kr. til Fripladser og Driften af de private Gymnasieskoler udenfor Storkøbenhavn, beregnet efter 8 Skoler. Der bliver i dette Aar kun 7, idet Marselisborg er gaaet over til at blive en kommunal Gymnasieskole, der vil altsaa blive sparet et Beløb til den ottende. Man kræver en Fortegnelse fra Skolerne over, hvilke Skolepengebeløb Forældrene yder til vedkommende Skolers Indtægter, og i Forhold til disse Skolepengebeløb bliver Statstilskuddet fordelt, men af dette Tilskud skal i det mindste de 2 Femtedele anvendes til Fripladser, altsaa maa højst de 3 Femtedele anvendes til Skolens Drift. Fripladserne bortgives af Skolerne selv. Men foruden dette Beløb er der paa Finansloven bevilget 21,250 Kr., og ærede Medlemmer vil se, at det paa Tillægsbevillingsloven er foreslaaet forhøjet med 1,020 Kr., fordi det efter Regelen er nødvendigt at forhøje det saa meget. Dette Beløb er ydet som et Tillæg paa 12 pCt. af den Løn, Skolerne giver Lærerne, og det fordeles efter bestemte Regler til